

Vihreä Virkkunen ja Mallikas Mäkinen

Läpi historian rakkaus löytyy samoista pienistä piireistä. Tämän parin kohdalla kohtalon sinetöi politiikka. Nyt toinen kurkottaa kohti eduskuntaa, ja toinen luo virkamiesuraa. Tavoitteet ovat molemmilla korkealla.

Teksti: Toni Peltonen
Kuvat: Janic Leino

VUONNA 1997 Jyväskylän valtuusto kuhisee. Vastavalittu kaupunginvaltuusto kokoontuu ensimmäistä kertaa. Salin on saanut sekaisin tuttuun tyyliin vanka edustus keski- ja eläkeikäistä vakio-kalustoa sekä isolle opiskelijakaupungille tyypilliseen tapaan monta parikymppistä aktiivia.

Salissa istuvat myös ensi kertaa varsinaisina jäseninä journalistiikan opiskelija **Henna Virkkunen** ja suomen kielen opiskelija **Matti Mäkinen**. Virkkunen kokoomuksen listoilta ja Mäkinen vihreiden.

Kaksikko kyllä jo tiesi toisensa. Kuten kaikki vaikuttamistyöstä kiinnostuneet jyväskyläläiset ennen pitkää.

”HENNA ON MEIDÄN perheen kasvis-syöjä”, Matti Mäkinen tunnustaa avoimesti puistonpenkillä kuvia otettaessa. ”Niin ja ajan pyörällä työmatkat”, Henna Virkkunen lisää kettuillakseen lisää miehensä vihreydelle.

”Ja minä syön lihaa ja ajan autolla”, Mäkinen lisää ja nauraa mojavasti päälle.

Tämä pari kestää kyllä hurrata huumoria, ja parin välinen pieni poliittinen väriero ei kesää tee.

”Itse asiassa mielipide-eroja ei pelkää, vaan niitä on paljon myös puolueiden sisällä”, Virkkunen toteaa perinteisistä väristereoty-pioista.

Hänelle oma puolue valikoitui luonnollisesti, koska tyttö kasvoi ravintola-alan yrittäjäperheessä. Matti Mäkinellä etsikkoaika kesti vähän pidempään, kun oli niin hauskaa toimia JYYssä.

Ensin Mäkinen oli edustajiston jäsen. Siitä hän siirtyi paikallisiin JYY-homiin sosiaalisiteeriksi. Sen jälkeen Mäkinen tuli edustajiston puheenjohtaja, mistä hän ponnisti ylioppilaskunnan keula-paikalle pääsihteeriksi neljän vuoden ajaksi.

Ylioppilaskuntakoulu toimi hyvänä pohjana luovien pienen Hankasalmen kunnan hallintojohtajana, tai yleismies Jantuseksi kuten Mäkinen hommaansa kuvaa.

HAKIESSAAN viimeiselle pääsihteeri-kaudelleen Mäkinen alkoi olla huolisaaan ylioppilaskuntamyörien tyypistä ja laadusta.

Rennot puolue-, harraste- ja ainejärjestöaktiivit tuntuivat korvautuvan tauon jälkeen taas pelkäästä vaikutukseen keskittyvillä järjestöedustajilla. Sama koski niin puolueellisia kuin puolueettomia edustajia. Kiristynyt opiskelutahti tiputti harrastelijat pois.

Se tarkoitti, että hommat kyllä hoituvat, mutta edustajiston kokouksissa ei enää juotu kaljaa.

Uuden suunnan kliimaksi oli, kun yleisön joukossa tyytyväisenä olutta siemaillut Mäkinen poistettiin erästäkin kokouksesta.

”SELLAINEN AKTIIVISUUS mitä oli 1980-luvulla ja 1990-luvun alussa, ei ehkä enää synny nykyisellä opintotukijärjestelmällä. Enää ei voi lojua seitsemää vuotta ylioppilastalolla ja käydä vain välissä JYT:n näyttämöllä”, Mäkinen toteaa kuvaten todennäköisesti itseään.

Aina ylioppilaskuntatoiminnan ulkopuolelta poliittista vaikutusta seurannut Henna Virkkunen muistaa samalta ajalta Ilokiven lavalta toisen episodin, kun kysyn, onko pariskunnan parivuotias poika yhtään musiikallinen.

”Matti ajattelee osaavansa laulaa todella hyvin, ja hänen suurimpia suosikejaan on **Kake Randelin**. Matin yli-

■ Uuden suunnan kliimaksi oli, kun yleisön joukossa tyytyväisenä olutta siemaillut Mäkinen poistettiin erästäkin edustajiston kokouksesta.

Mäkinen muistaa tilanteen hyvin. Siitä hän toteaa vielä yleisemmin, että jos opiskelija harrastaa jotain ja opiskelee samalla täysipai-

noisesti, ei hänellä ole aikaa ylioppilaskunnassa vaikuttamiseen.

SEKÄ KAUPUNGISSA että ylioppilaskunnassa on vähän samaa vikaa. Vaikutamaan ehtivät vain valikoidut ihmiset, jotka eivät ehkä edusta demografisen taiseesti kuntalaisia. Jotkut haluavat aina vaikuttaa enemmän kuin toiset – syystä tai toisesta.

Kaupunginvaltuustossa se näkyy siinä, että siellä on kolmenlaista sakkia: eläkeläisiä, kaupungin viroista tulleita keski-ikäisiä ja leijonannälkäisiä opiskelijoita.

JYYn edustajistossa on taas joko ainejärjestö- ja harrastejärjestöaktiiveja tai poliittisten nuorisjärjestöjen edustajia.

”Tärkeintä olisi, että ne tyypit, jotka ovat aktiivisia Ylioppilasteatterissa, kuorossa tai vaikkapa Jylkkärin avustajajoukossa, valikoituisivat myös edustajistoon ja päättäisivät, mihin JYYn rahat käytetään”, entinen pääsihteeri Mäkinen toteaa.

”2000-luvulla tuntuu, ettei näillä aktiiveilla ole enää aikaa tai rahaa vaikuttaa ylioppilaskunnassa, kun pitää samaan aikaan opiskella, tehdä töitä ja harrastaa.”

Henna Virkkunen

KAUPUNGIN- JA etenkin kunnanvaltuustoissa yleinen ongelma on, että suuri osa valtuutetuista on itse kaupungin palkkalistoilla. Siksi heidän riippumattomuutensa voidaan aina enemmän tai vähemmän kyseenalaistaa. Heidän kun pitäisi kai edustaa valtuustossa äänestäjiä, eikä työnantajansa.

Valtuuston puheenjohtajan nuijaa heiluttava Henna Virkkunen ei pidä tätä kuitenkaan merkittävänä ongelmana Jyväskylän kokoisessa kaupungissa. Suuressa kaupungissa mahtuu isompaan valtuustoon enemmän variaatiota, joten valtuutetuista pienempi osa on suoraan kaupungin työntekijöitä.

Toisin on pienemmissä kunnissa, joissa jopa 80 prosenttia valtuutetuista on kaupungin tai sairaanhoitopiirin rahahan äärellä. Yritä siinä nyt sitten päättää kaupungin tehokkaasta rahankäytöstä.

Virkkusen mielestä kaupungin- ja kunnanpäättäjäien suurin ongelma tällä hetkellä on kykenemättömyys tarttua kunnolla kuntarakenteen ongelmiin, kun nuoret ikäluokat supistuvat sekä muun väestön ikääntyessä ja sairastautsa.

Samaa mieltä on Mäkinen, joka puuhaa kovaa vauhtia Hankasalmelle kuntakumppaneita. Ongelmana siinä työssä vain on, ettei Savon ja Keski-Suomen rajamaastossa sijaitsevalle kunnalle oikein tahdo löytyä luonnollisia maarajan yhdistämiä kuntakumppaneita.

LOPUKSI Matti Mäkinen innostuu kehumaan, miten hauskaa ja hyödyllistä on osallistua ylioppilaskunnan toimintaan.

”JYYssä oppii ymmärtämään eri tavalla ajattelevia ihmisiä. Siellä oppii kyseenalaistamaan ja nauramaan myös omille arvoilleen, mistä on vain hyötyä tulevaisuudessa. JYYhyn on kerääntynyt paljon älykkäitä ihmisiä, joiden argumentteja kannattaa kuunnella.”

Selvää on, että Mäkinen kannattaa oman esimerkinsä mukaista ”pitkän linjan” ylioppilaskuntavaikuttamista.

”Nykyään monet pari vuotta opiskelleet tyypit kertovat, että he ovat kokeneet yliopistossa kaiken. 13 vuotta yliopistossa lojuneena voin sanoa heille, että ette ole.”

Matti Mäkinen

ovat kokeneet yliopistossa kaiken. 13 vuotta yliopistossa lojuneena voin sanoa heille, että ette ole. Olette kokeneet siitä vain kalpean varjon”, Mäkinen toteaa ja nauraa rehottaa päälle.

FAKTA

HENNA VIRKKUNEN

Syntynyt 4. 6. 1972
Filosofian lisensiaatti, JY journalistiikka 2006

Jyväskylän kaupunginvaltuutettu 1997 –
Jyväskylän kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 2005 –
Keski-Suomen kokoomuksen puheenjohtaja 2004 –
Kansallinen kokoomus r.p.:n puoluehallituksen jäsen 2004 –
Kansanedustajaehdokas 1999, 2003 ja 2007

MATTI MÄKINEN

Syntynyt 15. 9. 1970
Filosofian maisteri, JY suomen kieli 2001

Jyväskylän kaupunginvaltuutettu 1997 – 2004
JYYn edustajiston jäsen 1993 – 1995 ja 1999 – 2000
JYYn sosiaalisiteeri 1995 – 1998
JYYn edustajiston puheenjohtaja 1999 – 2000
JYYn pääsihteeri 2001 – 2004
Kampus Datan Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2003 –
Hankasalmen kunnan hallintojohtaja 2004 –